

Słowo wstępne

Kiedy w dobie obecnej kładzie się tak wielki nacisk na właściwe ukształtowanie śpiewów w liturgii, kiedy coraz bardziej rośnie także sama świadomość liturgiczna, a jednocześnie doświadczamy, niestety, dziwnych nieporozumień i niepokojących wypaczeń w tej dziedzinie, wydawało się koniecznością chwili, by w kręgu osób zaangażowanych i odpowiedzialnych za stan muzyki liturgicznej na nowo zgłębić tak ważną problematykę. Niniejszy *Biuletyn nr 6* Stowarzyszenia Polskich Muzyków Kościelnych zawiera opracowania niektórych szczegółowych kwestii dotyczących kształtowania śpiewów liturgicznych, zwłaszcza w perspektywie najbliższej przyszłości. Jest to kolejna próba poszukiwania odpowiedzi na naglące pytanie: Jak uzdrowić pewne niekorzystne zjawiska i w jakim kierunku podjąć nowe wysiłki, by „w konsekwencji wszystko – tekst śpiewu, melodia i wykonanie” faktycznie odpowiadały „znaczeniu celebrowanej tajemnicy, poszczególnym częściom obrzędu oraz okresowi liturgicznemu” (por. adhortacja Benedykta XVI *Sacramentum caritatis*)?

Treść *Biuletynu* stanowi owoc wykładów, dyskusji i przemyśleń uczestników ubiegłorocznego zjazdu Stowarzyszenia, którego dokładną relację przedstawia sprawozdanie sekretarza zarządu, ks. S. Garnczarskiego. Wynika z niego jasno, iż niezwykle znaczące okazało się miejsce twórczego spotkania – gościnne progi klasztoru Ojców Paulinów i Domu Pielgrzyma na Jasnej Górze, gdzie mogliśmy doświadczać wstawiennictwa Matki Najświętszej i Królowej, wchodząc w wyjątkowy, uświęcony modlitwą, klimat „sanktuarium naszego narodu, naszych dziejów, a zarazem naszych polskich serc” (Sługa Boży Jan Paweł II). Dane nam także było uczestniczyć w prezentacjach muzycznych, potwierdzających podtrzymywanie chlubnej tradycji jasnogórskiego klasztoru, za sprawą działających tam współcześnie zespołów śpiewaczych i instrumentalnych, pod patronatem przełożonych klasztoru i owocnym mecenatem o. Nikodema Kilnara – krajowego duszpasterza muzyków kościelnych. Z tym doświadczeniem korespondują zamieszczone w *Biuletynie* cenne relacje z organizacji i przebiegu festiwali muzyki religijnej w Żorach (ks. W. Hudek) i w sanktuarium maryjnym w Rudach (ks. B. Kicingier). Są to przemyślenia osób bezpośrednio związanych z samą inicjatywą tych znaczących już festiwali i mogą inspirować do podjęcia podobnych wysiłków. Od pewnego już czasu mówi się w kręgu muzyków kościelnych o dużym zapotrzebowaniu na nowe utwory do użytku liturgicznego. Naprzeciw tym staraniom wychodzą projekty konkursów na śpiew liturgiczny z przeznaczeniem na Mszę św. z udziałem dzieci i młodzieży (M. Kierska-Witezak) i na liturgiczną kompozycję instrumentalną (J. Gembalski). Kolejne cenne myśli podsuwają autorzy artykułów próbujących odpowiedzieć na pytania: Jak można wykorzystać już istniejący repertuar śpiewów, zwłaszcza w liturgii z udziałem dzieci

(B. Tomala)? Jak weryfikować nowo powstające utwory z przeznaczeniem liturgicznym (ks. R. Bernagiewicz)? Tematyka transmisji obrzędów liturgicznych w mediach zawsze budzi niesłabnące emocje, gdyż mamy świadomość, jak silne może być oddziaływanie środków społecznego przekazu w kształtowaniu określonego wzorca celebracji. Dlatego tym cenniejsze są refleksje osoby zajmującej się tym zagadnieniem od strony naukowej, ale też prezentującej przemyślenia duszpasterskie (ks. A. Draguła). W końcowej części jasnogórskiego zjazdu muzyków kościelnych podjęto dyskusję na temat projektu nowej instrukcji o muzyce liturgicznej. Powołano też konkretne zespoły robocze, mające przygotować propozycje szczegółowych ustaleń. Inspirujące myśli do dyskusji, z wytyczeniem zasadniczych tematycznych wątków, które powinny znaleźć odbicie w tym projekcie nowej instrukcji, przytacza artykuł ks. A. Filabera. Tego samego autora jest również wypowiedź o charakterze formacyjnym, na jakże istotny temat: współpraca muzyków z duszpasterzami.

Ogólny opis niniejszego *Biuletynu* wskazuje na dosyć zróżnicowaną problematykę, ale w sumie stanowi ona mozaikę zagadnień znaczących, które powinno się mieć na uwadze w kształtowaniu właściwego oblicza muzyki kościelnej. Piero Marini, znany mistrz ceremonii papieskich, w ramach wykładu na temat liturgii, który wygłosił na wydziale teologicznym w Neapolu 23 listopada 2003 r., podkreślił, że „piękno liturgii jest owocem porządku”, a dotyczy on różnych sfer rzeczywistości: czasu, przestrzeni, relacji. Niewątpliwie mieści się w tym również właściwie ukształtowana muzyka liturgiczna.

Dziękując serdecznie ks. G. Poźniakowi i jego współpracownikom za redakcyjne przygotowanie *Biuletynu*, wyrażam życzenie, aby treści w nim zawarte inspirowały do podejmowania dalszych wysiłków służących pięknu muzyki liturgicznej.

Ks. Antoni Reginek
Prezes SPMK